

Brevet kan också läsas på
www.fpa.fi/foretagshalsovard

Aktuellt för arbetsgivare och företagare om hur kostnader för företagshälsovård ersätts

1 Ändringar i lagstiftningen 1.1.2014

En ny förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll och den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga 708/2013 ersätter förordning 1484/2001. Förordningen kräver ett ännu närmare samarbete mellan arbetsgivaren, arbetstagarna och företagshälsovården än förut. I förordningen nämns också en sakkunnig inom det sociala området, och anlitaandet av en sådan sakkunnig inom företagshälsovården ska alltid grunda sig på en behovsbedömning av företagsläkaren eller företagshälsovårdaren.

FPA ersätter förebyggande verksamhet som utförs av den sakkunniga inom det sociala området (klass I). I arbetsgivares ansökan om ersättning för företagshälsovårdskostnader anges år 2014 de kostnader som uppkommit då man anlitat en sakkunnig inom det sociala området i punkt 9 under Andra driftskostnader och i punkt 14, Ytterligare uppgifter, görs en specificering av den sakkunnigas verksamhet och kostnaderna för den. I företagares ansökan om ersättning för företagshälsovård anges kostnaderna i punkt Annan verksamhet i samband med företagshälsovården, och i denna punkt görs också en specificering av verksamheten och kostnaderna.

Lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (det s.k. patientdirektivet) behandlas som bäst i riksdagen. Lagen gäller rätten att anlita gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänster, förfaranden i anslutning till detta, ersättande av kostnaderna för tjänsterna samt andra EU-medlemsstaters medborgares rätt att få hälso- och sjukvårdstjänster i Finland. Lagen tillämpas likväl inte på företagshälsovård som ordnas av en arbetsgivare eller företagare. Läs mer: <http://www.kela.fi/web/sv/kontaktpunkt>

2 Viktigt att komma ihåg då man ansöker om ersättning för företagshälsovård

Företagshälsovården ska genomföras i enlighet med god företagshälsovårdspraxis. Grunden för verksamheten är god kännedom om arbetsförhållandena på arbetsplatsen och en bedömning av vilka behov det finns gällande arbetshälsa. I anslutning till företagshälsovården förekommer en del årligen återkommande uppgifter såsom granskning av verksamhetsplanen, ifyllande av ansökan om ersättning, behandling av ansökan i samarbete och inlämning av ansökan till FPA.

Huvudansvaret för att främja arbetsförmågan vilar på arbetsgivaren. Företagshälsovården för sin del producerar information som arbetsgivaren behöver om personalens hälsotillstånd och om faktorer som påverkar det, ger åtgärdsrekommendationer samt handledning och råd i ärenden som har anknytning till arbetshälsa.

God företagshälsovårdspraxis

FPA stöder en god företagshälsovårdspraxis på arbetsplatserna genom att, upp till ett kalkylerat maximibelopp, betala arbetsgivarna och företagarna en ersättning på 50 % av de godtagbara kostnaderna för

förebyggande företagshälsovård, som utgår från företagets behov, och för sjukvård som ordnas i anslutning till företagshälsovården. Ersättningen för förebyggande företagshälsovård är dock 60 % om arbetsgivaren eller företagaren har avtalat med den serviceproducent som tillhandahåller företagshälsovården om en praxis för hur upprätthållandet, uppföljningen och ett tidigt stödande av arbetsförmågan ska ske.

Arbetsgivaren eller företagaren inleder anordnandet av företagshälsovård genom att ingå ett **skriftligt avtal om företagshälsovården** med den serviceproducent som arbetsgivaren eller företagaren valt. Arbetsgivaren eller företagaren måste försäkra sig om att serviceproducenten har tillstånd att tillhandahålla tjänster inom företagshälsovård. Både den förebyggande företagshälsovården och sjukvården ska upphandlas av samma serviceproducent för att möjligheten att följa innehållet i tjänsterna och deras kvalitet ska säkerställas.

Planeringen av företagshälsovårdsverksamheten ska grunda sig på en arbetsplatsutredning. **Genom arbetsplatsutredningen** ska arbetsgivaren och företagshälsovården i samarbete klarlägga sådana risker och men för hälsan, belastande faktorer och resurser som arbetet, arbetsmiljön eller arbetsplatsen medför. Företagshälsovården bedömer dessa faktorer betydelse för hälsan och arbetsförmågan. Arbetsgivaren är skyldig att se till att den skriftliga rapport som ska göras upp över utredningen finns till påseende på arbetsplatsen. I ansökan om ersättning för företagshälsovård ska arbetsgivaren och företagaren meddela om en arbetsplatsutredning (grundläggande utredning) har gjorts.

Arbetsgivaren och företagaren ska ha en **aktuell, skriftlig verksamhetsplan för företagshälsovården** som grundar sig på en arbetsplatsutredning. Med verksamhetsplan avses en på förhand uppgjord plan som man följer i verksamheten. Arbetsgivaren eller företagaren gör upp planen i samarbete med företagshälsovården för till exempel 3-5 år. Planen justeras årligen i den mån det behövs. FPA godkänner inte en i efterhand uppgjord verksamhetsplan när kostnaderna ska ersättas. Verksamhetsplanen ska gälla hela den redovisningsperiod som ansökan hänför sig till.

Personalen ska ges möjlighet att delta i beredningen och genomförandet av ärenden som gäller företagshälsovården. Arbetsgivaren ska **behandla ersättningsansökan i samarbete** med företrädare för personalen. Ett fritt formulerat utlåtande ska göras upp över behandlingen och datumet för utlåtandet ska anges i ansökan. På en liten arbetsplats (under 10 anställda) är man enligt lagstiftningen inte tvungen att tillsätta ett skyddsombud eller en arbetarskyddskommission och då behövs inte heller något utlåtande då man söker ersättning. Också i detta fall är samarbete på arbetsplatsen en förutsättning för en bra företagshälsovårdsverksamhet.

Annat som ska beaktas när gäller ersättning för företagshälsovård

Arbetsgivaren eller företagaren, arbetstagarna och företagshälsovården gör upp en skriftlig plan över de förfaranden genom vilka arbetsgivaren och företagshälsovården i samarbete ska främja **upprätthållande, uppföljning och tidigt stödande av arbetsförmågan** under hela den tid arbetstagarna är i arbetslivet. I ansökan om ersättning ska arbetsgivaren och företagaren meddela om man har en praxis för hur arbetsförmågan ska upprätthållas. Att det har gjorts upp handlingar och att ärendet har skrivits in i verksamhetsplanen för företagshälsovården är en förutsättning för att arbetsgivaren ska få en ersättning på 60 % för den förebyggande företagshälsovården. Läs mer: http://www.kela.fi/web/sv/samarbete_arbetsformaga

Till praxisen för hur arbetsförmågan ska upprätthållas hör att man följer sjukfrånvaron. Enligt lagen om företagshälsovård ska arbetsgivaren anmäla den anställdas sjukfrånvaro till företagshälsovården när frånvaron uppgår till 30 dagar. Då **sjukledigheten börjar bli långvarig**, och senast då antalet sjukdagar närmar sig 90, ska arbetsgivaren, arbetstagaren och företagshälsovården gemensamt utreda arbetstagarens möjligheter att återvända till arbetet. Företagshälsovården ska göra upp ett utlåtande om arbetsförmågan med tanke på handläggningen av sjukdagpenning. FPA ersätter kostnader för uppgörande av ett utlåtande som förebyggande verksamhet (klass I). Närmare information om utlåtandet: http://www.kela.fi/web/sv/sjukdagpenning_lang-sjukfranvaro
<http://www.kela.fi/web/sv/foretagsslakarens-utlatande-efter-90-dagar>.

För att allmänna avgifter eller grundavgifter ska ersättas krävs att den sökande under räkenskapsperioden eller kalenderåret har mottagit tjänster som producerats av yrkesutbildade personer eller sakkunniga inom företagshälsovården. Tjänsterna ska grunda sig på verksamhetsplanen för företagshälsovården och de ska ha fakturerats. De mest typiska kostnaderna som täcks med allmänna avgifter är kostnader för postning, tidsbokning, telefonsamtal och expeditionsavgifter. FPA ersätter allmänna avgifter eller grundavgifter endast om det i ansökan också har angetts godtagbara kostnader för verksamhet som hör till företagshälsovården.

De **kalkylerade maximibeloppen** för ersättning för räkenskapsperioden 2013 (arbetsgivare) och för kalenderåret 2014 (företagare) fastställs i december så att de motsvarar kostnadsutvecklingen under året. Maximibeloppen finns på adressen http://www.kela.fi/web/sv/ersattningens-storlek_maximibeloppen.

Lönekostnader för **den yrkesutbildade person inom den administrativa företagshälsovården** som koordinerar anordnandet av arbetsgivarens företagshälsovård och avgifter och arvoden som den serviceproducent som tillhandahåller företagshälsovården tar ut för en sådan yrkesutbildad persons verksamhet ersätts inte längre från och med räkenskapsperioden 2014. Av kostnaderna för den koordinerande yrkesutbildade personen ersätts endast sådana som uppkommit av den praktiska företagshälsovårdsverksamheten (FHVL 12 § och 14 §).

3 Vad i synnerhet företagare ska beakta

För en företagare som arbetar ensam är företagshälsovården frivillig, men rekommenderas eftersom företagshälsovården stöder företagarens arbetshälsa och ork.

Det rätta sättet att göra upp en ansökan om ersättning för företagshälsovård på väljs utgående från om företagaren arbetar ensam eller har anställda. Det är viktigt att man vid en FöPL- eller LFöPL-företagares första besök hos företagshälsovården varje år kontrollerar om företagaren arbetar ensam eller har anställda. Valet av rätt ansökningsförfarande gör handläggningen av ersättningar snabbare vid FPA.

Om företagaren arbetar ensam ska ersättning sökas enligt ansökningsförfarandet för företagare. Om företagaren har anställda kan företagaren om han eller hon så vill välja att ansöka enligt förfarandet för arbetsgivare. En LFöPL-företagare får dock statsandel för gårdsbesök endast om han eller hon använder ansökningsförfarandet för företagare.

4 Ifyllande av ansökningar och e-tjänsten

Ansökan om ersättning ska fyllas i omsorgsfullt eftersom utredandet av uppgifter som saknas fördröjer utbetalningen av ersättningar till den sökande. Många producenter av företagshälsovårdstjänster gör upp en förifylld ansökan. **Arbetsgivaren eller företagaren ska granska den förifyllda ansökan och fylla i de uppgifter som saknas.** För avgörandet av ansökan behövs till exempel information om antalet arbetstagare, som ett medeltal av antalet anställda vid redovisningsperiodens början och slut, samt den sökandes kontonummer.

De kostnader som anges i ansökan och de bokföringsposter som gäller företagshälsovård i arbetsgivarens bokföring under räkenskapsperioden ska motsvara varandra. Arbetsgivaren ska också försäkra sig om att kostnader för sådana tjänster för främjande av arbetshälsa som inte är ersättningsgilla inte har tagits med i ansökan.

Anvisningarna om hur arbetsgivares ansökan om ersättning för företagshälsovårdskostnader ska fyllas i uppdateras våren 2014. Anvisningar om hur ansökan ska fyllas i finns också på adressen http://www.kela.fi/web/sv/ansokan_blanketter.

En arbetsgivare kan ansöka om ersättning från FPA via e-tjänsten för företagshälsovård. Man loggar in på e-tjänsten med hjälp av Katso-koder (http://www.vero.fi/sv-FI/Detailerade_skatteanvisningar/Elektronisk_kommunikation/Katsoautentiseringkatso).

Mer information för arbetsgivare om e-tjänsten

- http://www.kela.fi/web/sv/ansokan_e-tjansten - > Så här söker du ersättning för företagshälsovård (pdf)
- <http://www.fpa.fi/foretagshalsovard/etjanst>

Mer information för producenter av företagshälsovårdstjänster

- <http://www.kela.fi/web/sv/anvisningar-till-serviceproducenter> > Elektronisk förmedling av basuppgifter för ansökan till FPA

Mer information för företagare

- Företagare kan tills vidare inte söka ersättning för företagshälsovårdskostnader på nätet. Tjänsten är under utveckling. För hälsovårdscentraler, kommunala affärsverk och privata serviceproducenter har det gjorts upp anvisningar om hur man fyller i ansökningar om ersättning för företagshälsovård för företagare. Anvisningarna kan läsas och skrivas ut på adressen <http://www.kela.fi/web/sv/blanketter-for-foretagshalsovard-till-foretagare>

5 Ytterligare information om hur kostnader ersätts

Information om hur kostnader för företagshälsovård ersätts finns på www.fpa.fi, på sidorna för

- arbetsgivare www.fpa.fi/foretagshalsovard
- företagare www.fpa.fi/foretagshalsovard/foretagare
- producenter av företagshälsovårdstjänster www.fpa.fi/foretagshalsovard/serviceproducent

För arbetsgivarna finns också sidor med **vanliga frågor** www.kela.fi/web/sv/vanliga-fragor-arbetsgivare

Beställ FPA:s elektroniska brev för arbetsgivare på adressen

<http://www.kela.fi/web/sv/-/nyhetsbrev-till-arbetsgivare>. I nyhetsbrev behandlas alla FPA-ärenden som rör arbetsgivare. På samma sida kan man också beställa **nyhetsbrev som gäller hälsovård** och som är riktade till producenter av hälsovårdstjänster. Nyhetsbrev publiceras 5-6 gånger om året.

Det här brevet kan läsas på nätet http://www.kela.fi/web/sv/anslagstavla_brev-och-anvisningar. Frågor i anslutning till brevet kan skickas till adressen tth@kela.fi.

Med önskan om ett gott samarbete

Elise Kivimäki
Förmånsdirektör

Reija Jääskeläinen
Förmånschef

DISTRIBUTION Arbetsgivare och företagare som ansöker om ersättning för företagshälsovård

FÖR KÄNNEDOM Producenter av företagshälsovårdstjänster och övriga intressentgrupper

Adresser: Uppgifter i arbetsgivarnas ansökningar om ersättning 2011 och 2012 och företagarnas ansökningar 2012 och 2013 (FPA)
Uppgifter om producenter av företagshälsovårdstjänster i registret över serviceproducenter inom hälso- och sjukvård (FPA)

Lagsstiftning: Sjukförsäkringslagen (1224/2004)
Lag om företagshälsovård (1383/2001)
Statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll och utbildningen för yrkesutbildade personer och sakkunniga (1484/2001); den omarbetade förordningen av den 1 januari 2014 (708/2013)
Statsrådets förordning om fastställande av det kalkylerade maximibeloppet per arbetstagare (1338/2004)